Kasulik rohi.

Meie maal on üks rohi, mis igal pool kaswab, aga mida ükski peremees tähele ei pane; aga se rohi wõiks iga pidi kasu anda. Se rohi on: nõgesed. Iga inimene püüjab ennast neist eemale oida, se pärast et nende lehte peal on mõlemil pool weikesed karwad, mis lähäwad ihu sisse, kui neid puutud, ja teewad suurt walu, üks päinis waesed inimesed korjawad nõgesid oma loomade toiduks. Se pärast on tarwis kindad kätte panna, kui tahad neid leigata.

Nõgesed on mitme aastalised kaswandikud, naad ei karda palawat ega külma, kaswawad wäga jõudsaste. Neid ei söö miskisugune muttakas; nende lehed on nattuke wihad ja on wäga terwe looma sõök. Lehmad, kellele nõgesid süüja andakse, andwad ead piima. Walmi nõgeste seemnetega on wäga ea kanu sööta, kes siis terwe talw otsa munewad. Neid wõib weel kuiwatud ja keedetud nõgeste lehtega sööta. Wärske liha ja puhastud kalagi wõiwad kaua wärsked olla, kui neid nõgeste lehte sisse ja jää peale pannakse. Wähed wõiwad mõne aja ilma weeta nõgeste sees elada.

Nõgesist wõib nisama wiisi riet teha kui kanepist. Mõnes kohtas walmistakse nõgesist peenikest niiti, kellest wõib ead riet kududa. Se tarwis leigatakse neid sirbiga ligi maad kesk Augusti kuud maha, kui nende

lehed akkawad ära kuiwama, aga warred akkawad kollaseks minema ja seemned kergeste maha kukkuwad. Maha leigatud warred pannakse rohu peale kolmeks päewaks kuiwama; siis murdakse nende küljest lehed ära, seutakse wihkudesse ja pannakse jõkke ehk järwe ligunema. Peale seda tehakse nendega seda sama, mis kanepidega. Nõgesed leegiwad paremine kui kanep, ja neist tehtud rie on pea nenda sama peenike, walge ja kerge kui muu rie, aga ta ei ole mitte ni kõwa. Nõgesist wõib ka ead paberid teha. Kamtsatki maa rahwas teewad neist köisa, wõrkusid ja noote.

Kui nõgeste juurikad ära põletad, siis saab wist ea leilist (tuhk). Ani sule woi pöidla suurused nõgeste juured wärwiwad linast riet ea ele kollase wärwiga.

Enne muiste prugiti nõgesid kui kuse ajajat ja kõhu ussi surmajat rohtu; aga nüüd prugitakse teda üksi mõnes külmas töbes.

Kui nõgesed, mis suurt kasu annawad, siis peab jo teda seal kaswatama, kus muu rohi ei kaswa, ni kui kiwise maa peal, piiride ja metsa äärde peal. Nende eest pole tarwis suurt oolt kanda. On aga tarwis nende seemned maha külida, wõi nende juure maha istutada, kasuma akkawad naad juba ise. Aga kui neid aritud maa peale panna, siis kaswawad naad weel kolme wõrra suuremaks.
